

Στοιχεῖα Εὐκλείδου ιγ'

[Βιβλίον XIII]

Προτάσεις ιη'. [18]

α'. [1]

Ἐὰν εὔθεῖα γραμμὴ ἄκρον καὶ μέσον λόγον τμηθῆ, τὸ μεῖζον τμῆμα προσλαβόν τὴν ἡμίσειαν τῆς ὅλης πενταπλάσιον δύναται τοῦ ἀπὸ τῆς ἡμισείας τετραγώνου.

β'.[2]

Ἐὰν εὔθεῖα γραμμὴ τμήματος ἔαυτῆς πενταπλάσιον δύνηται, τῆς διπλασίας τοῦ είρημένου τμήματος ἄκρον καὶ μέσον λόγον τεμνομένης τὸ μεῖζον τμῆμα τὸ λοιπὸν μέρος ἐστὶ τῆς ἐξ ἀρχῆς εὔθείας.

γ'.[3]

Ἐὰν εὔθεῖα γραμμὴ ἄκρον καὶ μέσον λόγον τμηθῆ, τὸ ἔλασσον τμῆμα προσλαβόν τὴν ἡμίσειαν τοῦ μείζονος τμήματος πενταπλάσιον δύναται τοῦ ἀπὸ τῆς ἡμισείας τοῦ μείζονος τμήματος τετραγώνου.

δ'.[4]

Ἐὰν εὔθεῖα γραμμὴ ἄκρον καὶ μέσον λόγον τμηθῆ, τὸ ἀπὸ τῆς ὅλης καὶ τοῦ ἔλασσονος τμήματος, τὰ συναμφότερα τετράγωνα, τριπλάσιά ἐστι τοῦ ἀπὸ τοῦ μείζονος τμήματος τετραγώνου.

ε'.[5]

Ἐὰν εὔθεῖα γραμμὴ ἄκρον καὶ μέσον λόγον τμηθῆ, καὶ προστεθῆ αὐτῇ ἵση τῷ μείζονι τμήματι, ἡ ὅλη εὔθεῖα ἄκρον καὶ μέσον λόγον τέτμηται, καὶ τὸ μεῖζον τμῆμά ἐστιν ἡ ἐξ ἀρχῆς εὔθεία.

ζ'.[6]

Ἐὰν εὔθεῖα ῥητὴ ἄκρον καὶ μέσον λόγον τμηθῆ, ἐκάτερον τῶν τμημάτων ἄλογός ἐστιν ἡ καλουμένη ἀποτομή.

ζ'.[7]

Ἐὰν πενταγώνου ἴσοπλεύρου αἱ τρεῖς γωνίαι ἦτοι αἱ κατὰ τὸ ἔξῆς ἢ αἱ μὴ κατὰ τὸ ἔξῆς ἵσαι ωσιν, ἴσογώνιον ἐσται τὸ πεντάγωνον.

η'.[8]

Ἐὰν πενταγώνου ἴσοπλεύρου καὶ ἴσογωνίου τὰς κατὰ τὸ ἔξῆς δύο γωνίας ὑποτείνωσιν εὔθεῖαι, ἄκρον καὶ μέσον λόγον τέμνουσιν ἀλλήλας, καὶ τὰ μείζονα αὐτῶν τμῆματα ἵσα ἐστὶ τῇ τοῦ πενταγώνου πλευρᾶ.

θ'.[9]

Ἐὰν ἡ τοῦ ἔξαγώνου πλευρὰ καὶ ἡ τοῦ δεκαγώνου τῶν εἰς τὸν αὐτὸν κύκλον ἐγγραφομένων συντεθῶσιν, ἡ ὅλη εὔθεῖα ἄκρον καὶ μέσον λόγον τέτμηται, καὶ τὸ μεῖζον αὐτῆς τμῆμά ἐστιν ἡ τοῦ ἔξαγώνου πλευρά.

ι'.[10]

Ἐὰν εἰς κύκλον πεντάγωνον ἴσόπλευρον ἐγγραφῆ, ἡ τοῦ πενταγώνου πλευρὰ δύναται τὴν τε τοῦ ἔξαγώνου καὶ τὴν τοῦ δεκαγώνου τῶν εἰς τὸν αὐτὸν κύκλον ἐγγραφομένων.

ια'.[11]

Ἐὰν εἰς κύκλον ῥητὴν ἔχοντα τὴν διάμετρον πεντάγωνον ἴσόπλευρον ἐγγραφῆ, ἡ τοῦ πενταγώνου πλευρὰ ἄλογός ἐστιν ἡ καλουμένη ἐλάσσων.

ιβ'.[12]

Ἐὰν εἰς κύκλον τρίγωνον ἴσόπλευρον ἐγγραφῆ, ἡ τοῦ τριγώνου πλευρὰ δυνάμει τριπλασίων ἐστὶ τῆς ἐκ τοῦ κέντρου τοῦ κύκλου.

ιγ'.[13]

Πυραμίδα συστήσασθαι καὶ σφαίρᾳ περιλαβεῖν τῇ δοθείσῃ καὶ δεῖξαι, ὅτι ἡ τῆς σφαίρας διάμετρος δυνάμει ἡμιολία ἐστὶ τῆς πλευρᾶς τῆς πυραμίδος.

ιδ'.[14]

Οκτάεδρον συστήσασθαι καὶ σφαίρᾳ περιλαβεῖν, ἢ καὶ τὰ πρότερα, καὶ δεῖξαι, ὅτι ἡ τῆς σφαίρας διάμετρος δυνάμει διπλασία ἐστὶ τῆς πλευρᾶς τοῦ ὀκταέδρου.

ιε'.[15]

Κύβον συστήσασθαι καὶ σφαίρᾳ περιλαβεῖν, ἢ καὶ τὴν πυραμίδα, καὶ δεῖξαι, ὅτι ἡ τῆς σφαίρας διάμετρος δυνάμει τριπλασίων ἐστὶ τῆς τοῦ κύβου πλευρᾶς.

ις'.[16]

Είκοσάεδρον συστήσασθαι καὶ σφαίρᾳ περιλαβεῖν, ἢ καὶ τὰ προειρημένα σχήματα, καὶ δεῖξαι, ὅτι ἡ τοῦ είκοσαέδρου πλευρὰ ἄλογός ἐστιν ἡ καλουμένη ἐλάττων.

ιζ'.[17] Δωδεκάεδρον συστήσασθαι καὶ σφαίρᾳ περιλαβεῖν, ἢ καὶ τὰ προειρημένα σχήματα, καὶ δεῖξαι, ὅτι ἡ τοῦ δωδεκαέδρου πλευρὰ ἄλογός ἐστιν ἡ καλουμένη ἀποτομή.

ιη'.[18]

Τὰς πλευρὰς τῶν πέντε σχημάτων ἐκθέσθαι καὶ συγκρῖναι πρὸς ἄλλήλας.